

Események, rendezvények

Földtudományos Forгатag — Interaktív geokiállítás és vásár 2012. november 17–18.

Magyar Földtani és Geofizikai Intézet
1143 Budapest, Stefánia út 14.

November harmadik hétvégéjén került sor a MFT Földtudományos Forгатag elnevezésű, a földtudományokat és az ezzel foglalkozó intézményeket népszerűsítő kiállításra. Már az előzetes érdeklődés is reményt keltő volt, de a látogatók 2000 körüli száma minden várakozást felülmúlt.

A kiállítók népes tábora (Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Magyarhoni Földtani Társulat, Bakony–Balaton Geopark, Bükki Nemzeti Park, Duna–Ipoly Nemzeti Park, Elgoscár 2000 Kft., ELTE Ásványtani Tanszék, múzeumok, ELTE Általános és Alkalmazott Földtani Tanszék, Geoprodukt Kft., Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., Magyar Természettudományi Múzeum, Magyar Tudományos Akadémia, Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet, Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar, Novohrad-Nógrád Geopark, Vidékfejlesztési Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály) biztosította a rendezvény sokszínűségét, azt, hogy mindenki megtalálja a számára legizgalmasabb eseményt.

Az ismeretterjesztő előadások csalogató címei rengeteg érdeklődőt vonzottak, emiatt az előadásokat duplán kellett megtartani. Az előadók (VADÁSZ Gergely, ÓSI Attila, KERCSMÁR Zsolt, HARANGI Szabolcs és WESZTERGOM Viktor) lelkesen magyaráztak a tömegnek.

Az épületet és a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet kiállításait bemutató sétákat övező rendkívüli érdeklődés miatt azokat is meg kellett duplázni. Vezetőjük PÉTERDI Bálint volt, akinek amúgy erős hangja suttogásig szelődött a nap végére, de a lelkesedést látva ezt egyáltalán nem bánta.

A geojátszóházat a kisebb gyermekek vették birtokba, az általuk készített díszeket, hasonlóan a kiállítóstandokon kapott kisebb ajándékokhoz, emlékül hazavihették.

A Forгатag sikere azt igazolja, hogy ilyen jellegű rendezvényekre a földtudományok iránti érdeklődés miatt van igény, érdemes rendszeresen hasonló kiállításokat szervezni.

PALOTÁS Klára

Az Európai és Globális Geopark Hálózat tagja lett a Bakony–Balaton Geopark

KORBÉLY Barnabás

„A megszelídült vulkánok és dinoszauruszok földje” nemzetközi összehasonlításban is páratlanul gazdag földtani örökségét, aktív geoturisztikai tevékenységét ismerték el

A portugáliai Aroucában megrendezett 11. Európai Geopark Konferencián a projektgazda Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (BfNPI) delegációja 2012. szeptember 20-án este átvette az Európai Geopark Hálózat (EGN) és az UNESCO által támogatott Globális Geopark Hálózat (GGN) teljes jogú tagságáról szóló okleveleket. A magas rangú elismerést az UNESCO részéről Patrick MCKEEVER, az EGN részéről Nikolaos ZOUROS elnök és Andreas SCHÜLLER alelnök adta át PUSKÁS Zoltán igazgatónak, KORBÉLY

Barnabás geopark projekt koordinátornak és KNAUER Anna turisztikai szakreferensnek (utóbbi két szakember nagy sikerű előadást is tartott a rendezvényen). A BfNPI delegációjának kíséretében jelen volt ZOLNAI Mária, a Vidékfejlesztési Minisztérium Környezet-ügyért felelős Államtitkára titkárságvezetője is.

A konferenciát — amelyre a világ számos országából mintegy 400 résztvevő érkezett — José Manuel BARROSO, az Európai Bizottság elnöke videóüzenetben nyitotta meg, és mások mellett a Bizottság liszaboni képviselőjének nevében beszédet mondott GÖNCZY Katalin is. A Bakony–Balaton Geopark kihirdetésének jelentőségét és presztízsét tovább emeli, hogy az EGN Koordinációs Bizottsága idén összesen hét új pályázat sorsáról döntött, és a hazai nyertesek közül csupán egy katalán geopark jutott be a tagok közé. Az Európai Geopark Hálózatnak ezzel immár 18 ország területén 52 tagja van. Az EGN tagsággal együtt a Bakony–Balaton Geopark teljes jogú tagja lett az UNESCO által támogatott Globális Geopark Hálózatnak is: e szervezet 27 ország 91 geoparkját tömöríti.

A geoparkokban számos olyan földtani, felszínalaktani értéket találunk, amelyek ritkasága, tudományos, ismeretterjesztési és oktatási jelentősége vagy pusztán szépsége egyaránt kiemelkedő. A Bakony–Balaton Geopark több mint 3100 km²-es területe igen gazdag ilyen értékekben: elég utalni a Tihanyi-félszigetre, a Bakony vadregényes szurdokvölgyeire, a Tapolcai-medence emblematikus vulkáni tanúhegyeire, a Káli-medence festői kőtegereire, az Űrkúti-őskarszt sajátos sziklavilágára, a felsőörsi Forrás-hegy nemzetközi jelentőségű feltárására, vagy éppen a több száz barlangra, köztük az évente több mint 100 ezer látogatót vonzó Tapolcai-tavasbarlangra. Mindemellett a terület élő természeti értékeinek, kulturális örökségének és hagyományainak védelme és bemutatása is fontos! A „szelíd”, fenntartható jellegű geoturisztikai programokon és szolgáltatásokon keresztül egy geopark a helyi gazdaság fejlődését is szolgálja. Alapvető feladat a földtani örökség jelentőségének tudatosítása a látogatók és a helyben élők körében, a helyi közösségek és szervezetek bevonása. Hazánkban elsőként (és mindmáig egyedülként) a BfNPI indított sikeres geotúra-vezető tanfolyamokat.

Mivel a geopark irányító szervezete, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság már évtizedes hagyományokkal rendelkezik a földtani értékek bemutatása terén, a Turisztikai és Oktatási Osztály valamint a projektet gondozó munkatársak jóvoltából a Bakony–Balaton Geopark lakóit és látogatóit sok programlehetőség, felfedeznivaló várja: a terület földtani örökségét élményszerűen bemutató látogatóhelyek, képzett geotúra-vezetők geotúrái, természetismereti túrák, erdei iskolák és tanösvények.

Személyi hírek

Dr. Dénes György német kitüntetése

A Magyarhoni Földtani Társulatnak több évtizeden át, jelenleg a Tudománytörténeti Szakosztályban jegyzett tagját, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tiszteletbeli elnökét, dr. DÉNES Györgyöt a Német Szövetségi Köztársaság elnöke a német–magyar tudományos együttműködésben, a kutatás és az oktatás területén évtizedek óta végzett, kiemelkedően eredményes munkás-

ságáért a Német Szövetségi Köztársaság Érdemrendjének Érdemkereszt a Szalagon rendjelével tüntette ki.

A kitüntetést július 17-én, munkásságát méltatva, ünnepélyes keretek között, hozzátartozói, barátai és kutatótársai jelenlétében rezidenciáján adta át dr. Matei Ion HOFFMANN német nagykövet DÉNES Györgynek.

Szívből gratulálunk!

TÓTH Álmos

Gyász hírek

Fájdalommal tudatjuk, hogy örökre eltávozott Dr. JUHÁSZ András (1930–2012) tiszteleti tagunk, HUSZÁRNÉ SZABÓ Lívia (1953–2012) és KNAUERNÉ GELLAI Mária (1946–2012) tagtársunk.

Emlékük szívünkben és munkáinkban tovább él!

Könyvismertetés

Pavol RYBÁR, Mária MOLOKÁČ, KOVÁCS Zoltán Károly: Felső-magyarországi bányászati útvonal

A könyv szerzői: prof. Pavol RYBÁR és Mária MOLOKÁČ, a Kassai Műszaki Egyetem tanárai és KOVÁCS Zoltán Károly, a Miskolci Egyetem földrajz szakos doktorandusz hallgatója.

A Felső-magyarországi bányavárosok, Rudabánya és Telki-bánya (a mai Magyarországon), valamint Gölnicbánya, Igló, Jászó, Rozsnyó és Szomolnok (Szlovákiában).

Ismerjük-e őket kellően? Ismerjük-e helyüket, szerepüket a Magyar Királyság gazdaságában, a bányászatban és a műszaki haladásban egyáltalán? Ezekre a kérdésekre keresi a választ ez a könnyen kezelhető, szép kiállítású, a Milagrossa Kft. kiadásában a debreceni Kapitális Nyomdában előállított 224 oldalas könyvecske.

A könyvből nem csak e városok bányászatát, hanem legértékesebb műemlékeit és azok időnként hányatott sorsát is megismerhetjük.

Bár soha nem tartozott a Felső-magyarországi bányavárosok közé sem Miskolc, sem Kassa, mégis róluk is olvashatunk. Pontosabban: e két város egyetemének bányamérnök-képzéséről egészen a kezdetektől napjainkig.

A könyvet sok szép fotó és több hasznos térkép egészíti ki.

Az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapja által támogatott kiadvány magyar, angol és szlovák nyelvű, kereskedelmi forgalomba nem kerül. Korlátozott számban prof. Pavol RYBÁRNÁL és HARTAI Évánál, a Miskolci Egyetem Ásványtani-Földtani Intézetének docensénél szerezhető be.

A szerzőknek gratulál a szép és hasznos munkához, az olvasót pedig arra buzdítja, hogy mielőbb induljon útnak és keresse fel ezeket a szép történelmi múltú bányavárosokat!

BOHUS Géza